

Broj: 01-02-258-3/23
Goražde, 27. jula 2023. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

PREDMET: Dostava Zaključka.-

Primljeno: 31-07-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	1892	/22

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Vam Zaključak koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 7. redovnoj sjednici održanoj 27. jula 2023. godine, a koji se odnosi na davanje Mišljenja Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na Nacrt Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom.

S' poštovanjem!

DOSTAVLJENO:

1. Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, Hamdije Kreševljakovića 3, 71000 Sarajevo,
2. Vladi BPK-a Goražde,
3. Ministarstvu za socijalnu politiku, zdravlje, raseljena lica i izbjeglice BPK-a Goražde,
4. a/a.

PREDSJEDAVALAČI SKUPŠTINE

Muradif Kanlić

Broj: 01-02-258-2/23
Goražde, 27. jula 2023. godine

Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 7. redovnoj sjednici, održanoj 27. jula 2023. godine, razmatrala je Davanje mišljenja na Nacrt Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom, pa na osnovu člana 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19), **donosi:**

Zaključak

1. Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde prihvata Mišljenje Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj: 08-02-672-1/23 od 23.06.2023. godine, koje je Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde prihvatila svojim Zaključkom, broj: 03-02-1372/23 od 05.07.2023. godine, i isto se smatra Mišljenjem Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na Nacrt Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom.
2. Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1. Domu naroda Parlamenta Federacije BiH,
Hamdije Kreševljakovića 3, 71000 Sarajevo,
2. Vladi BPK-a Goražde,
3. Ministarstvu za socijalnu politiku, zdravstvo,
raseljena lica i izbjeglice BPK-a Goražde,
4. a/a.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosansko-podrinjski kanton Goražde
VLADA KANTONA

Broj: 03-02-1372/23
Goražde, 05.07.2023. godine

Na osnovu člana 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 33. redovnoj sjednici, održanoj dana 05.07.2023. godine,
d o n o s i:

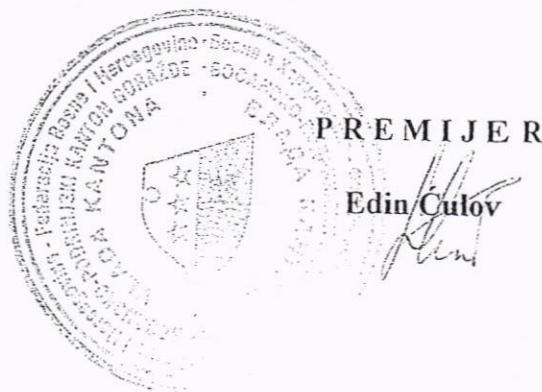
ZAKLJUČAK

1. Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde prihvatila je Mišljenje Ministarstva za Socijalnu politiku, zdravstvo, raseljana lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o Nacrtu Zakona o jedinstevnim načelima i okvir materijalne podrške lica sa invaliditetom, te isti dostavlja Skupštini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

2. Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1. Premijeru BPK-a Goražde,
2. Ministarstvima - svim,
3. Evidenciji i
4. a/a.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosansko - podrinski kanton Goražde
MINISTARSTVO ZA SOCIJALNU POLITIKU,
ZDRAVSTVO, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Bosnian-podrinje canton Gorazde
MINISTRY FOR SOCIAL AFFAIRS, HEALTH,
DISPLACED PERSONS AND REFUGEES

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosansko - podrinski kanton Goražde
MINISTARSTVO ZA SOCIJALNU POLITIKU,
ZDRAVSTVO, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE
B-02-831-1/23

Broj: 08-02-672-1/23
Goražde, 23.06.2023. godine

VLADA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE
n/r Sekretara Vlade

PREDMET: Mišljenje na Nacrt *Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom*, dostavlja se,-

Poštovani,

U skladu sa Zaključkom Vlade BPK Goražde broj: 03-02-831/23 od 11.05.2023. godine Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde pristupilo je razmatranju teksta Nacrta Federalnog Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom, te dostavlja sljedeće:

MIŠLJENJE

I. Opća zapažanja u vezi predloženog propisa

Izdvajanje oblasti zaštite osoba sa invaliditetom iz postojećeg Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine FBiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18), te regulisanja ove oblasti kroz zaseban materijalni propis, predstavlja svakako značajan iskorak u pravcu poboljšanja kako samog statusa osoba sa invaliditetom u Federaciji BiH tako i njihovog materijalnog položaja.

Također, uzimajući u obzir strateško i programsko opredjeljenje Vlade Federacije BiH za usklađivanjem pravnog okvira u oblasti socijalne zaštite na području cijele Federacije BiH, te donošenje pojedinačnih materijalnih propisa kojima bi se regulirala svaka oblast posebno, Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde podržava donošenje Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom u Federaciji BiH.

Međutim, važno je istaknuti da u predloženom tekstu nacrta zakona jedan broj pitanja još uvijek nije na adekvatan način uređen, kako u formalno pravnom tako i u suštinskom smislu, od samog terminološkog određivanja naziva zakona, određenih pravopisnih grešaka, do nepravilne primjene padeža

i roda. S tim u vezi bilo bi neophodno predmetni nacrt zakona tehnički urediti te izvršiti lektorisanje, kako bi zakon bio jasniji i precizniji.

U cilju poboljšanja teksta predmetnog zakona, te ukazivanja na još uvijek nedovoljno definirane odredbe i predložena zakonska rješenja, Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, u nastavku dostavlja prijedloge i sugestije za izmjenu i dopunu pojedinih članova predmetnog Nacrta zakona.

II. Komentari na pojedine odredbe predloženog propisa

POGLAVLJE II. DEFINICIJA LICA SA INVALIDITETOM I INVALIDITETA (čl.2. do 3.)

Odredba na koju se daje primjedba

Član 2.

(Definicija lica sa invaliditetom)

(1) Lice sa invaliditetom, u smislu ovog zakona, je lice kod kojeg postoje trajne promjene u zdravstvenom stanju, odnosno trajno oštećenje organizma koje je prouzrokovano bolešću (urođenom ili stečenom) ili povredom i koje se ne može otkloniti liječenjem ili mjerama medicinske zaštite, a koje je zbog takvog stanja u interakciji sa različitim barijerama onemogućeno, pod jednakim uslovima ravnopravno sa ostalim članovima tog društva, sudjelovati u svim segmentima života, a to su:

- a) djeca i odrasi koja su slijepa i slabovida;
- b) gluha i nagluha;
- c) sa poremećajima u govoru i glasu;
- d) sa tjelesnim oštećenjima i trajnim smetnjama u fizičkom razvoju;
- e) sa smetnjama u psihičkom razvoju (lakog, umjerenog, težeg i teškog stepena);
- f) lica sa kombinovanim smetnjama (višestruko ometena u razvoju).

(2) Kod lica kod kojih je do promjene u fiziološkom funkcionisanju organizma (ograničenje fizioloških i psihičkih sposobnosti kao što je umanjenje snage, izdržljivosti i opterećenja, smanjenje pokretljivosti kičme i ekstremiteta, staračko smanjivanje pamćenja, specifična ograničenja vida i sluha) došlo uslijed prirodnog procesa starenja, ne utvrđuje se invaliditet, a prava po osnovu takvog stanja ova lica mogu ostvariti po kantonalnim propisima.

Predlažemo da se u članu 2. Nacrta zakona stav (2) briše.

Komentar i obrazloženje:

Utvrđivanje invaliditeta predstavlja osnov za eventualno ostvarivanje prava, te bi stoga uskraćivanje ove mogućnosti osobama starije životne dobi, kako je to definirano stavom (2) člana 2. Nacrta zakona, značilo direktnu diskriminaciju a što je u suprotnosti i sa odredbama člana 4. stav (1). tačka a) Nacrta zakona kojom se zabranjuje diskriminaciju po bilo kojoj osnovi, pa tako i po osnovu starosti.

Osim toga, smatramo da je pravno neutemeljeno da se osobama čiji se zdravstveni status odnosno invalidnost ne utvrđuje, ostavlja mogućnost da prava po osnovu takvog stanja mogu ostvariti po kantonalnim propisima. Naime, i prema kantonalnim propisima koji reguliraju oblast socijalne zaštite, ukoliko nije utvrđen status osobe sa invaliditetom ne postoji ni osnov da se ova kategorija može podvesti pod kategoriju osoba koja su obuhvaćena kantonalnim propisima iz oblasti socijalne zaštite. Ovdje je važno podsjetiti da se o pitanju diskriminacije osoba sa invaliditetom po osnovu godina starosti očitovala i sudska praksa (*Odluka Ustavnog suda BiH broj: U 9/12 od 30.01.2013 godine, kojom je ukinuta odredba člana 18.d. Federalnog zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom, zbog razičitog tretiranja osoba sa invaliditetom prema godinama starosti.*)

Shodno svemu navedenom smatramo da se predložena odredba člana 2. stav (2) u cijelosti treba brisati.

POGLAVLJE V. OKVIR MATERIJALNE PODRŠKE LICIMA SA INVALIDITETOM (čl.7. do 10.)

Odredbe na koje se daju primjedbe

Član 7.

(Prava lica sa invaliditetom)

(1) Lica sa invaliditetom iz člana 2. stav (1) ovog zakona imaju slijedeća prava i to na:

- a) ličnu invalidninu;
- b) dodatak za njegu i pomoć od drugog lica;
- c) ortopedski dodatak;
- d) pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala;
- e) osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija; prekvalifikacija i dokvalifikacija);
- f) prioritetno zapošljavanje pod jednakim uslovima;
- g) novčanu i drugu materijalnu pomoć;
- h) smještaj u drugu porodicu;
- i) smještaj u ustanovu socijalne zaštite;
- j) usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
- k) kućna njega i pomoć u kući.

(2) Prava iz stava (1) tačke a), b) i c) ovog člana, ostavruju se pod uslovima, na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom.

(3) Prava iz stava (1) tačke d), e), f), g), h), i), j), k) ovog člana, ostavruju se u skladu sa propisima o socijalnoj zaštiti, zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti, zapošljavanju i socijalnoj zaštiti.

(4)

Predlažemo da se tačka h) u član 7. Nacrta zakona izmjeni i da glasi:

„h) smještaj u hraniteljsku porodicu;“.

Komentar i obrazloženje:

Dosadašnji institut smještaja u drugu porodicu je donošenjem Zakona o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/17) zamjenjen drugim institutom – hraniteljstvom, odnosno smještajem u hraniteljsku porodicu, te je shodno tome potrebno ovo pravo terminološki uskladiti u Nacrtu zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom.

Član 10.

(Mogućnost izbora povoljnijeg prava)

- (1) Pravo na ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od drugog lica i ortopedski dodatak po odredbama ovog zakona ne može koristiti lice ukoliko to pravo koristi ili može koristiti po drugim propisima (propisima o pravima boraca, civilnim žrtvama rata, propisima PIO/MIO – lična invalidnina po ovom zakonu – naknada za fizičku onesposobljenost).
- (2) Ukoliko lice sa invaliditetom već koristi ova prava po nekom drugom propisu, nema mogućnost odabira da to pravo koristi po odredbama ovog zakona, iako je povoljnije.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana pravo povoljnijeg izbora prava ima:
 - a) lice koje koristi ili ispunjava uslove za ostvarivanje prava na mjesečno lično novčano primanje po drugom propisu, u odnosu na ličnu invalidninu po ovom propisu;
 - b) lice koje će po osnovu tjelesnog oštećenja usljed eksplozije zaostalog ratnog materijala, ispuniti uslove za ostvarivanje povoljnijeg prava po drugom propisu, u odnosu na sva prava koja koristi ili može koristiti po ovom propisu.

Predlažemo da se stav 2. člana 10. Nacrta zakona izmjeni na način da isti glasi:

„ (2) Ukoliko lice ostvaruje ili može ostvariti pravo iz stav (1) ovog člana po drugom propisu, ima pravo izbora onog prava koje je, prema određenom propisu za njega povoljnije. “

Također predlažemo da se stav 3. člana 10. Nacrta zakona u cijelosti briše.

Komentar i obrazloženje:

Pravilo o najpovoljnijem pravu općenito podrazumjeva da se u slučajevima postojanja više mogućnosti za ostvarivanja istog prava ide u korist lica koje to pravo ostvaruje na način da mu se omogući korištenje onog prava koje je u konkretnom slučaju za njega najpovoljnije.

Prijedlog za brisanje stava (3) istog člana temeljimo na činjenici da stav (3) ima diskriminatorski karakter u odnosu na određene kategorije, te da odredbe ovog zakona ne bi smijele davati prednost određenim kategorijama u odnosu na druge kategorije kako je to propisano odredbama Zakona o zabrani diskriminacije.

POGLAVLJE VI. OSNOVNA PRAVA LICA SA INVALIDITETOM (čl.11. do 20.)

Odredbe na koje se daju primjedbe

Član 11.

(Zakonski minimum oštećenja organizma za ostvarivanje svih prava)

- (1) Radi ostvarivanja osnovnih prava utvrđenih ovim zakonom, lica sa invaliditetom se razvrstavaju prema utvrđenom procentu oštećenja organizma u dvije grupe i to:
 - a) I grupa – lica sa invaliditetom sa 100% oštećenja organizma,
 - b) II grupa – lica sa invaliditetom sa 90% oštećenja organizma.

- (2) Lica sa invaliditetom kod kojih je utvrđen stepen oštećenja organizma u visini od 60%, 70% i 80% mogu ostvarivati prava iz člana 7. stav (1) tačke d), e), f), g), h) i j) ovog zakona, koja su regulisana propisima iz oblasti socijalne i zdravstvene zaštite, zapošljavanja, te kantonalnim propisima u pogledu visine novčanih iznosa, uslova njihovog ostvarivanja i postupka za njihovim ostvarivanjem.

Predlažemo da se stav (1) člana 11. Nacrta zakona izmjeni na način da isti glasi:

„ (1) Radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim zakonom, lica sa invaliditetom, prema utvrđenom procentu oštećenja organizma dijele se u 5 grupa:

- a) I grupa – lice sa invaliditetom sa 100% oštećenja organizma,*
- b) II grupa – lice sa invaliditetom sa 90% oštećenja organizma,*
- c) III grupa - lice sa invaliditetom sa 80% oštećenja organizma,*
- d) IV grupa - lice sa invaliditetom sa 70% oštećenja organizma,*
- e) V grupa - lice sa invaliditetom sa 60% oštećenja organizma.“*

Također predlažemo brisanje stava (2). člana 11. Nacrta zakona.

Komentar i obrazloženje:

U cilju izbjegavanja diskriminacije između lica sa invaliditetom, te jednakog tretmana i dostupnosti u ostvarivanju prava lica sa invaliditetom, smatramo da je neophodno sva lica sa invaliditetom kojima Institut za medicinsko vještačenje utvrdi procenat invaliditeta najmanje od 60%, potrebno obuhvatiti ovom zakonskom odredbom. Također, mišljenja smo da isključivanje lica sa invaliditetom kojima je utvrđen invaliditet ispod 90% u pogledu ostvarivanja osnovnih prava lica sa invaliditetom, kao i prenošenje određenih prava na nivo kantona, vodi ka pravnoj nesigurnosti. Naime, ukoliko bi se ostvarivanje i finansiranje određenih prava za kategorije lica sa invaliditetom čiji je invaliditet utvrđen u procentu ispod 90% prenijelo na kantonalni nivo a imajući u vidu različite finansijske mogućnosti

kantona, to bi značilo da bi kantoni različito definirali obim i vrstu prava, što bi svakako dovelo do ponovne diskriminacije između lica sa invaliditetom po osnovu mjesta prebivališta odnosno boravišta.

Član 14.

(Utvrđivanje visine naknada za dodatak za njegu i pomoć od drugog lica i isključenje od korištenja)

- (1) Mjesečni iznos naknade za njegu i pomoć od drugog lica određuje se u procentu od osnovice iz člana 18. Ovog zakona i to:
 - a) I grupa 100% od osnovice
 - b) II grupa 50% od osnovice
- (2) Pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ne može ostvariti lice sa invaliditetom smješteno u ustanovu socijalne zaštite, ukoliko troškovi smještaja u cjelosti ili djelimično, padaju na teret općinskog, odnosno kantonalnog budžeta, bez obzira na visinu participacije.
- (3) Lice sa invaliditetom koje je smješteno u ustanovu socijalne zaštite može, uz ispunjenje svih ostalih uslova predviđenih ovim zakonom, ostvariti pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ukoliko on, članovi njegove porodice, staratelj ili treće lice, u cjelosti snose troškove smještaja u ustanovi.

Predlažemo da se stavovi (2) i (3) člana 14. Nacrta zakona u cijelosti brišu.

Komentar i obrazloženje:

Odredbes stavova (2) i (3) člana 14. Nacrta zakona su u suprotnosti sa načelima dostupnosti i jednakog tretmana u ostvarivanju prava lica sa invaliditetom koje je kao jedinstveno načelo utvrđeno odredbom člana 4. stav (1) tačka b) predloženog Nacrta zakona. Nejednak tretman ogleda se u činjenici da predloženom odredbom jednoj kategoriji osoba sa invaliditetom koje su smještene u ustanovu socijalne zaštite pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ne priznaje, dok se drugoj kategoriji osoba sa invaliditetom koje su također smještene u ustanovu socijalne zaštite, to pravo priznaje. Shodno navedenom predloženo je brisanje stavova (2) i (3) člana 14. Nacrta zakona.

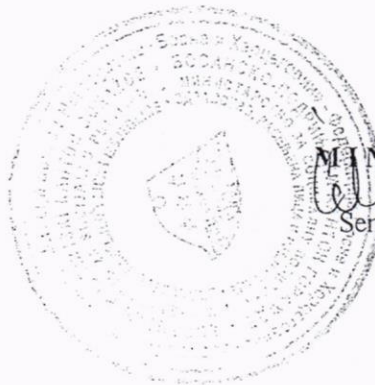
S poštovanjem,

Akt pripremio:

mr.sci. Muhamed Hadžić

Dostavljeno:

Naslovu;
a/a

MINISTAR

Senad Čeljo

OBRAZAC ZA DAVANJE PISANIH KOMENTARA, PRIMJEDBI, PRIJEDLOGA I SUGESTIJA NA
NACRT ZAKONA O JEDINSTVENIM NAČELIMA I OKVIRU MATERIJALNE PODRŠKE LICA SA INVALIDITETOM

Uputstvo za popunjavanje obrasca

Dio tabele pod nazivom "Osnovne informacije o propisu" je popunjen od strane ovlaštenog predlagača i služi u informativne svrhe učesnicima javne rasprave.

Dio tabele pod nazivom „Osnovne informacije o osobi/instituciji/organizaciji koja daje komentare, prijedloge, primjedbe, sugestije“ popunjava se tako što se upisuje ime i prezime - ukoliko se radi o fizičkoj osobi koja je zainteresirana za ovaj propis, odnosno naziv institucije ili organizacije koja dostavlja komentare, prijedloge, primjedbe i sugestije, te njeni kontakt podaci.

Dio tabele pod nazivom "Opća zapažanja u vezi predloženog propisa" upisuju se opća zapažanja vezana za propis po kojem se vodi javna rasprava. Zapažanja se mogu odnositi na potrebu i važnost donošenja predmetnog propisa, njegov odnos s drugim propisima ili međunarodnim dokumentima koji uređuju ovu oblast, nomotehničke standarde, redosljed članaka u samom tekstu propisa i njihov eventualni drugačiji raspored, izbacivanje ili uključivanje nekih drugih odredbi i sl.

Rubrika pod nazivom "Komentari na pojedine odredbe predloženog propisa" popunjava se na sljedeći način:

- U kolonu 1. upisuje se član i stav ili cjelokupni tekst odredbe iz predloženog propisa na koji se daje komentar.
- U kolonu 2. upisati konkretan prijedlog na koji bi način predmetna odredbu trebala glasiti.
- U kolonu 3. upisuje se komentar i jasno obrazloženje, odnosno razlog zbog čega se smatra da ponuđeno rješenje nije odgovarajuće, te eventualno navesti posljedice do kojih bi moglo doći ukoliko ponuđena odredba u tom obliku bude usvojena, te obrazložiti zašto je ponuđeni prijedlog bolji.

Napomena: Obrazac je u programu Word dostupan u elektronskom obliku na web stranici Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, te je u tom smislu moguće dodavati redove ovisno o broju datih komentara.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
[Document title]

1. Osnovne informacije o propisu

Puni naziv propisa na koji se dostavljaju komentari	Ovlašteni predlagač propisa	Forma i procedura propisa	
		U formi nacrtu	Po redovnoj proceduri
Zakon o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom	Vlada Federacije BiH – Federalno ministarstvo rada i socijalne politike		
Razmatranje na Vladi Federacije BiH	Razmatranje na Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH	Razmatranje na Domu naroda Parlamenta Federacije BiH	
Zaključkom Doma naroda Parlamenta FBiH je prihvaćen Nacrt zakona, te obavezan predlagač da provede javnu raspravu	Da	Da	
Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je pripremilo prednacrt Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom. Vlada Federacije BiH je na 333. sjednici, održanoj 06.10.2022. godine utvrdila Nacrt Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom i uputila ga u parlamentarnu proceduru	Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH je na 2 sjednici održanoj 15.03.2023. godine razmatrao i prihvatio Nacrt Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom.	Dom naroda Parlamenta Federacije BiH je na 1. sjednici održanoj 30.03.2023 godine razmatrao i prihvatio Nacrt Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom	
Trajanje javne rasprave	Datum početka javne rasprave	Datum završetka javne rasprave	
	12.04.2023. godine	12.07.2023. godine	

2. Osnovne informacije o osobi/instituciji/organizaciji koja daje komentare, prijedloge, primjedbe, sugestije

Ime i prezime osobe ili naziv institucije ili organizacije koja daje komentare	Ime i prezime ovlaštene osobe institucije ili organizacije koja daje komentare	Datum dostavljanja komentara
Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde	Senad Čeljo, ministar	23.06.2023.
Adresa osobe ili institucije ili organizacije koja daje komentare	Telefon osobe institucije ili organizacije koja daje komentare	E-mail osobe ili organizacije koja daje komentare
Višegradska 2 a, 73 000 Goražde	038/ 243-084	minsoc@bpkg.gov.ba

2. Komentari, primjedbe, prijedlozi i sugestije na predloženi propis

I) Opća zapazanja u vezi predloženog propisa

Izdvajanje oblasti zaštite osoba sa invaliditetom iz postojećeg Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine FBiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18), te regulisanja ove oblasti kroz zaseban materijalni propis, predstavlja svakako značajan iskorak u pravcu poboljšanja kako samog statusa osoba sa invaliditetom u Federaciji BiH tako i njihovog materijalnog položaja.

Također, uzimajući u obzir strateško i programsko opredjeljenje Vlade Federacije BiH za usklađivanjem pravnog okvira u oblasti socijalne zaštite na području cijele Federacije BiH, te donošenje pojedinačnih materijalnih propisa kojima bi se regulirala

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
[Document title]

svaka oblast posebno, Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde podržava donošenje Zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom u Federaciji BiH.

Međutim, važno je istaknuti da u predloženom tekstu nacrt zakona jedan broj pitanja još uvijek nije na adekvatan način uređen, kako u formalno pravnom tako i u suštinskom smislu, od samog terminološkog određivanja naziva zakona, određenih pravopisnih grešaka, do nepravilne primjene padeža i roda. S tim u vezi bilo bi neophodno predmetni nacrt zakona tehnički urediti te izvršiti lektorisanje, kako bi zakon bio jasniji i precizniji.

U cilju poboljšanja teksta predmetnog zakona, te ukazivanja na još uvijek nedovoljno definirane odredbe i predložena zakonska rješenja, Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, u nastavku dostavlja prijedloge i sugestije za izmjenu i dopunu pojedinih članova predmetnog Nacrta zakona.

II) Komentari na pojedine odredbe predloženog propisa		
1. Odredba na koju se daje primjedba	2. Prijedlog izmjene ili dopune predmetne odredbe	3. Komentar i obrazloženje
<p style="text-align: center;">Član 2. stav (2)</p> <p style="text-align: center;">(Definicija lica sa invaliditetom)</p> <p>(2) Kod lica kod kojih je do promjene u fiziološkom funkcionisanju organizma (ograničenje fizioloških i psihičkih sposobnosti kao što je umanjenje snage, izdržljivosti i opterećenja, smanjenje pokretljivosti kičme i ekstremiteta,</p>	<p>Član 2. stav (2) se briše</p>	<p>Utvrđivanje invaliditeta predstavlja osnov za eventualno ostvarivanje prava, te bi stoga uskraćivanje ove mogućnosti osobama starije životne dobi, kako je to definirano stavom (2) člana 2. Nacrta zakona, značilo direktnu diskriminaciju a što je u suprotnosti i sa odredbama člana 4. stav (1). tačka a) Nacrta zakona kojom se zabranjuje diskriminaciju po bilo kojoj osnovi, pa tako i po osnovu starosti.</p>

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

[Document title]

<p>staračko smanjivanje pamćenja, specifična ograničenja vida i sluha) došlo uslijed prirodnog procesa starenja, ne utvrđuje se invaliditet, a prava po osnovu takvog stanja ova lica mogu ostvariti po kantonalnim propisima.</p>		<p>Osim toga, smatramo da je pravno neutemeljeno da se osobama čiji se zdravstveni status odnosno invalidnost ne utvrđuje, ostavlja mogućnost da prava po osnovu takvog stanja mogu ostvariti po kantonalnim propisima. Naime, i prema kantonalnim propisima koji reguliraju oblast socijalne zaštite, ukoliko nije utvrđen status osobe sa invaliditetom ne postoji ni osnov da se ova kategorija može podvesti pod kategoriju osoba koja su obuhvaćena kantonalnim propisima iz oblasti socijalne zaštite. Ovdje je važno podsjetiti da se o pitanju diskriminacije osoba sa invaliditetom po osnovu godina starosti očitovala i sudska praksa (<i>Odluka Ustavnog suda BiH broj: U 9/12 od 30.01.2013 godine, kojom je ukinuta odredba člana 18.d. Federalnog zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom, zbog različitog tretiranja osoba sa invaliditetom prema godinama starosti.</i>).</p> <p>Shodno svemu navedenom smatramo da se predložena odredba člana 2. stav (2) u cijelosti treba brisati.</p>
--	--	--

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

[Document title]

<p>Član 7. stav (1) tačka h) Nacrta zakona:</p>	<p>U članu 7. stav (1) tačka h) se mijenja</p>	<p>Stav (1) tačka h) treba da glasi: „smještaj u hraniteljsku porodicu“.</p> <p>Dosadašnji institut smještaja u drugu porodicu je donošenjem Zakona o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/17) zamjenjen drugim institutom – hraniteljstvom, odnosno smještajem u hraniteljsku porodicu, te je shodno tome potrebno ovo pravo terminološki uskladiti u Nacrtu zakona o jedinstvenim načelima i okviru materijalne podrške lica sa invaliditetom.</p>
<p>Član 10. stav (2) i (3) Nacrta zakona:</p>	<p>U članu 10. stav (2) se mijenja Stav (3) se briše</p>	<p>Stav (2) treba da glasi:</p> <p>„ (2) Ukoliko lice ostvaruje ili može ostvariti pravo iz stav (1) ovog člana po drugom propisu, ima pravo izbora onog prava koje je, prema određenom propisu za njega povoljnije.“</p> <p>Pravilo o najpovoljnijem pravu općenito podrazumjeva da se u slučajevima postojanja više mogućnosti za ostvarivanja istog prava ide u korist lica koje to pravo ostvaruje na način da mu se omogući korištenje onog prava koje je u konkretnom</p>

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
[Document title]

		<p>slučaju za njega najpovoljnije.</p> <p>Prijedlog za brisanje stava (3) istog člana temeljimo na činjenici da stav (3) ima diskriminatorski karakter u odnosu na određene kategorije, te da odredbe ovog zakona ne bi smjele davati prednost određenim kategorijama u odnosu na druge kategorije kako je to propisano odredbama Zakona o zabrani diskriminacije.</p>
<p>Član 11. stav (1) Nacrta zakona:</p> <p>(1) Radi ostvarivanja osnovnih prava utvrđenih ovim zakonom, lica sa invaliditetom se razvrstavaju prema utvrđenom procentu oštećenja organizma u dvije grupe i to:</p> <p>a) I grupa – lica sa invaliditetom sa 100% oštećenja organizma,</p> <p>b) II grupa – lica sa invaliditetom sa 90% oštećenja organizma.</p> <p>(2) Lica sa invaliditetom kod kojih je utvrđen stepen oštećenja organizma u visini od 60%,</p>	<p>U članu 11. stav (1) se mijenja</p> <p>Stav (2) se briše</p>	<p>Stav (1) treba da glasi:</p> <p>„ (1) Radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim zakonom, lica sa invaliditetom, prema utvrđenom procentu oštećenja organizma dijele se u 5 grupa:</p> <p>a) I grupa – lica sa invaliditetom sa 100% oštećenja organizma,</p> <p>b) II grupa – lica sa invaliditetom sa 90% oštećenja organizma,</p> <p>c) III grupa - lica sa invaliditetom sa 80% oštećenja organizma,</p> <p>d) IV grupa - lica sa invaliditetom sa 70% oštećenja organizma,</p>

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
[Document title]

<p>70% i 80% mogu ostvarivati prava iz člana 7. stav (1) tačke d), e), f), g), h) i j) ovog zakona, koja su regulisana propisima iz oblasti socijalne i zdravstvene zaštite, zapošljavanja, te kantonalnim propisima u pogledu visine novčanih iznosa, uslova njihovog ostvarivanja i postupka za njihovim ostvarivanjem.</p>		<p>e) V grupa - lice sa invaliditetom sa 60% oštećenja organizma.“</p> <p>U cilju izbjegavanja diskriminacije između lica sa invaliditetom, te jednakog tretmana i dostupnosti u ostvarivanju prava lica sa invaliditetom, smatramo da je neophodno sva lica sa invaliditetom kojima Institut za medicinsko vještačenje utvrdi procenat invaliditeta najmanje od 60%, potrebno obuhvatiti ovom zakonskom odredbom. Također, mišljenja smo da isključivanje lica sa invaliditetom kojima je utvrđen invaliditet ispod 90% u pogledu ostvarivanja osnovnih prava lica sa invaliditetom, kao i prenošenje određenih prava na nivo kantona, vodi ka pravnoj nesigurnosti. Naime, ukoliko bi se ostvarivanje i finansiranje određenih prava za kategorije lica sa invaliditetom čiji je invaliditet utvrđen u procentu ispod 90% prenijelo na kantonalni nivo a imajući u vidu različite finansijske mogućnosti kantona, to bi značilo da bi kantoni različito definirali obim i vrstu prava, što bi svakako dovelo do ponovne diskriminacije između lica sa invaliditetom po osnovu mjesta prebivališta odnosno boravišta.</p>
---	--	--

<p>Član 14. stav (2) i (3) Nacrt Zakona:</p> <p>(1) Mjesečni iznos naknade za njegu i pomoć od drugog lica određuje se u procentu od osnovice iz člana 18. Ovog zakona i to:</p> <p>a) I grupa 100% od osnovice</p> <p>b) II grupa 50% od osnovice</p> <p>(2) Pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ne može ostvariti lice sa invaliditetom smješteno u ustanovu socijalne zaštite, ukoliko troškovi smještaja u cjelosti ili djelimično, padaju na teret općinskog, odnosno kantonalnog budžeta, bez obzira na visinu participacije.</p> <p>(3) Lice sa invaliditetom koje je smješteno u ustanovu socijalne zaštite može, uz ispunjenje svih ostalih uslova predviđenih ovim zakonom, ostvariti pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ukoliko on, članovi njegove porodice, staratelj ili treće lice, u cjelosti snose troškove smještaja u ustanovi.</p>	<p>U članu 14. stav (2) i (3) se brišu</p>	<p>Odredbe stavova (2) i (3) člana 14. Nacrta zakona su u suprotnosti sa načelima dostupnosti i jednakog tretmana u ostvarivanju prava lica sa invaliditetom koje je kao jedinstveno načelo utvrđeno odredbom člana 4. stav (1) tačka b) predloženog Nacrta zakona. Nejednak tretman ogleđa se u činjenici da predloženom odredbom jednoj kategoriji osoba sa invaliditetom koje su smještene u ustanovu socijalne zaštite pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ne priznaje, dok se drugoj kategoriji osoba sa invaliditetom koje su također smještene u ustanovu socijalne zaštite, to pravo priznaje. Shodno navedenom predloženo je brisanje stavova (2) i (3) člana 14. Nacrta zakona.</p>
--	---	--